

CENTENARUL INDEPENDENȚEI DE STAT A ROMÂNIEI

INDEPENDENȚA, NĂZUINȚĂ DE VEACURI A POPORULUI ROMÂN

PETRE LUNGU

secretar al Comitetului
județean Hunedoara al P.C.R.

Împlinirea unui secol de la proclamarea independenței de stat a României are multiple și profunde semnificații, marcînd rememorarea unor pagini glorioase, gravate adînc în conștiința poporului român. Act de identitate, dobîndit printr-un lung șir de lupte și jertfe, independența a fost unul din idealurile cele mai scumpe ale poporului nostru, o năzuință cu rădăcini istorice profunde. Referindu-se la permanența ideii de independență, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Proclamarea independenței de stat a României constituie un însemnat moment în dezvoltarea națiunii noastre, în dezvoltarea statului nostru, în afirmarea independenței noastre naționale, în mersul înainte al României pe calea progresului. Trebuie să fie evident pentru toți că fără unire, fără proclamarea independenței de stat, însăși ființa națională și dezvoltarea poporului român, a națiunii noastre nu ar fi fost posibilă. Se poate spune că timp de aproape două milenii nu a fost secol, nu a fost deceniu sau an în care poporul român să nu fi luptat pentru a-și păstra ființa națională, pentru a-și apăra libertatea, dreptul la o viață proprie”.

Pe bună dreptate se vorbește despre vocația independenței la români, lupta pentru împlinirea acestui vis confundîndu-se cu însăși istoria existenței românilor ca popor. Independența nu se reduce astfel la actul politic al proclamării ei oficiale, în urma celebrei declarații a lui Mihail Kogălniceanu, care a însemnat consfințirea unei stări de lucruri deja existente, ci este rezultatul luptei dîrze, hotărîte a unui întreg popor pentru dreptul de a fi liber și independent, stăpîn în propria sa țară. Ea nu este așadar un reflex conjunctural și cu atît mai puțin un act de bunăvoință sau un dar al „celor mari“, ci rezultatul unor necurmate lupte prin veacuri. Parafrazînd ceea ce Bălcescu spunea despre revoluția de la 1848, se poate conchide că independența își găsește reversul în „lucrarea veacurilor“, în gesturile demne ale unui popor decis să-și croiască destinul său istoric.

Lupta pentru independență națională, dusă cu mijloacele și în formele specifice fiecărei etape, traversează întreaga istorie a poporului român de la începuturile sale daco-romane și pînă în zilele noastre. Strămoșii, conștienți și mîndri de obîrșia lor, n-au acceptat nicicînd să-și plece capul sub jugul robiei. S-au apărat cu sabia celor mai viteji voie-

vozi și cu securile țărănești, au străbătut urgia vremurilor, atît prin puterea brațelor cît și prin strălucirea condeielor marilor cărturari ai neamului care au ținut mereu vie flacăra conștiinței naționale. Oștean și savant, marele Cantemir, vorbind despre voievozii români, scria că „afară de dumnezeu și de sabia lor nu cunoșteau pe nimeni mai mari în țara lor, nu erau legați de nici un principe străin, nici ca vasal nici prin omagiu”.

La temelia independenței stau șiruri nesfîrșite de eroi care au căzut la Rovine și la Podul Înalt, pe „Cîmpul pîinii” sau pe cîmpia Turzii, unde s-a prăvălit capul lui Mihai Viteazul, pe cîmpia Padeșului, la Blaj, Izlaz și pe Dealul Spirii, în Munții Apuseni, în care au luptat și pribegit Horea, Cloșca și Crișan, apoi Avram Iancu, la Tebea, la Smirdan și la Plevna, la Mărășești, Oituz, pe cîmpurile de luptă ale insurecției din august 1944 și ale războiului contra trupelor hitlerist-hortiste și-n multe alte părți ale țarinei natale în care înaintașii au rămas neclintii în furtunoasele vremi, spulberînd în cele patru vînturi atîția năvălitori. Ce adevăr profund exprima Eminescu atunci cînd spunea că independența nu este rodul unei singure generații, ci „suma vieții noastre istorice”. Populația meleagurilor hunedorene are mîndria patriotică de a se fi aflat în toate marile momente ale istoriei naționale prezentă în vîltoarea luptelor. Ne-a lăsat Decebal ca moștenire dragostea de libertate, bărbăția și eroismul pentru apărarea ei și trebuie spus că hunedorenii au știut să ducă prin istorie mai departe, din generație în generație, steagul acesta sfînt al libertății. Și cu emoție arătăm aici că și în 1877, deși apăsa greu jugul austro-ungar, hunedorenii s-au pus în slujba războiului de independență. Vor rămîne veșnic în istorie faptul de mare încărcătură patriotică a sprijinului acordat armatei române de locuitorii din Deva, Orăștie, Baia de Criș, Hațeg și din alte localități, ca și faptele de arme ale voluntarilor hunedoreni de pe front.

Istoria atestă că fără independență, pentru care au luptat și s-au jertfit moșii și strămoșii noștri, ar fi fost cu neputință apariția și dezvoltarea statului român modern și unitar, întreaga sa evoluție ulterioară pe calea progresului social, cu o existență de sine stătătoare și activă în concertul națiunilor europene.

Avea dreptate C. A. Rosetti cînd spunea: „După Plevna externă cucerim Plevna internă”, referindu-se la necesitatea democratizării vieții publice, fără să intuiască, poate, întregul subtext vizionar al aserțiunii sale. În fața țării s-au aflat în continuare sarcini multiple pe linia progresului și emancipării social-economice, a consolidării independenței de stat și a desăvîrșirii unității național-statale. Au fost necesare noi eforturi, noi jertfe pentru salvagardarea entității naționale a poporului român.

În noua epocă istorică, progresul țării este legat de îndeplinirea rolului istoric al avangărzii politice a clasei muncitoare. Imprimînd luptei pentru păstrarea ființei naționale un sens revoluționar, Partidului Comunist Român i-a revenit meritul istoric de a fi realizat lichidarea oricărei dependențe, de a fi asigurat țării, pentru prima oară în analele ei, o deplină și reală independență și suveranitate națională, ridicînd pe o treaptă superioară îmbinarea luptei de eliberare națională cu lupta de eliberare socială, ideile la care au visat și pentru care s-au jertfit secole de-a rîndul înaintașii noștri găsindu-și cea mai înaltă întruchipare. Insurecția națională armată, antifascistă și antiimperialistă, din august 1944, a deschis un nou capitol în istoria României, marcînd atît resta-

bilirea suveranității naționale cît și eliberarea definitivă a maselor de orice exploatare și asuprire. Ca și în alte momente istorice, poporul român a dat grele jertfe în lupta contra fascismului, a dat contribuția sa de eroism și sînge la victoria din 9 mai 1945, pe care o cinstim, de asemenea, odată cu cinstirea independenței de stat.

Independența țării a căpătat dimensiunile ei plene, fiind ridicată pe o nouă treaptă în anii socialismului. „Plevna internă“ despre care vorbea Rosetti a fost în sfîrșit cucerită cu adevărat, în condițiile în care dispunem de dreptul de a nu atîrna de nimeni, de a fi liberi și stăpîni în propria țară. Ideea de independență își are acum o acoperire totală, organică, în noua orînduire socială, în coordonatele societății multilateral dezvoltate, în progresul economic, cultural-științific și social al întregii țări, în conducerea țării de către cea mai încercată forță politică cunoscută vreodată pe acest pămînt — Partidul Comunist Român —, avînd în frunte pe cea mai aleasă personalitate politică a acestui popor, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

O afirmăm prin noua civilizație românească — civilizația României socialiste — a unui popor stăpîn pe destinele lui, pe roadele muncii lui, o afirmăm prin tot ceea ce sîntem și prin tot ceea ce năzuim să fim. S-a afirmat, în anii socialismului, o Românie industrială, modernă, dinamică și inovatoare, făuritoare de mari valori materiale și spirituale, s-a afirmat un popor harnic și talentat. S-a afirmat, în acești ani ai socialismului, capacitatea unui întreg popor de a-și asuma mari ambiții, mari proiecte și planuri de viitor, mari răspunderi ale istoriei și de a le transforma exemplar în faptă. S-au împlinit toate acestea pentru că avem un partid care, încă de acum 56 de ani, din zorii întemeierii lui, a înțeles, pentru prima oară în istoria noastră, ce sîntem și cine sîntem. S-au împlinit toate acestea pentru că avem un partid care a făcut din cauza poporului cauza sa sfîntă și neabătută.

Independența țării apare astăzi ca o piatră unghiulară, ca unul din temeiurile majore ale politicii partidului și statului nostru.

L'INDÉPENDANCE, L'ASPIRATION DES SIÈCLES DU PEUPLE ROUMAIN

— Résumé —

Ayant comme point de vue la considération que l'indépendance a été l'un des idéaux les plus chers au peuple roumain, avec des profonds racines historiques, l'étude démontre que la lutte pour l'accomplissement de ce rêve parcourt comme un fil rouge notre histoire toute entière. Sans l'accomplissement de cet idéal il ne serait pas possible l'apparition et le développement de l'État roumain, moderne et homogène, toute son évolution ultérieure vers la voie progrès social vers une existence sûre et active parmi les nations européennes. On souligne l'idée que l'indépendance n'est pas réduite à l'acte politique de son proclamation officiel donc n'étant plus l'expression d'un certain état de circonstance, mais il est le résultat de la lutte ferme du peuple entier pour le droit d'être maître dans sa patrie.

On relève le mérite historique d'avoir réalisée la liquidation d'une dépendance d'avoir assuré au pays une complète et réelle indépendance et souveraineté nationale qui revient au Parti Communiste Roumain. L'indépendance de la patrie a aujourd'hui un recouvrement entier, organique, dans le nouveau régime, dans la société socialiste multilatéralement développée étant l'une des raisons majeures de la politique du parti et de notre État.